

de sa te ro

... JAK BÝT ŠTĀSTNÝ PO CELÝ ŽIVOT :)

Vyrobil young team :)
+ P. Karel Janíček
a P. Jan Liška

grafická úprava: Peťa Čížová

Valašské Klobouky 2013

VĚŘTE - NEVĚŘTE (1. PŘIKÁZÁNÍ)

Katechetická formule: *V jednoho Boha věřití budeš.*
Hodnota, kterou toto přikázání chrání: **VÍRA**

CO JE TO VÍRA?

1) VÍRA = PŘESVĚDČENÍ O VĚCÍCH, KTERÉ NEVIDÍME

Mezi věci, které nevidíme, ale věříme v ně, patří i Bůh a všechny duchovní záležitosti (nebeské království – nikdo jsme tam nebyli, ale věříme, že je). Ale kdybychom měli jenom takovou víru, bylo by to málo. To, že existuje Bůh, může připustit i nějaký filosof nebo vědec.

--> *Věřím, že existuje něco, co nevidím.*

To ale ještě neznamená, že to nějakým způsobem ovlivní můj život!

2) VÍRA = VZTAH

„Věřím, že Bůh je, protože mi to rodiče řekli.“ To je ta nejnížší rovina. Ale teď: jaký k Němu mám vztah? Co by ve správném vztahu nemělo chybět?

KOMUNIKACE: Jakmile spolu lidé přestanou komunikovat, vztah tím trpí. Víte, jak je to zlé, když se doma nemluví, když je „tichá domácnost“. Správně je, když se dokážeme domluvit. A tak je to i ve vztahu s Bohem. **Komunikace = modlitba.** Pokud s Bohem nekomunikuji, neřeknu mu o svém životě a nenaslouchám mu, je něco špatně.

ROZHODNUTÍ: Rozhodnout se pro vztah - to dneska mnoha mladým chybí. Do vztahu patří rozhodnutí. Ne jakási nerozhodnost typu „tak, budu s tebou teď chvíli, ale když mě naštvěš, tak už ne“. A ve vztahu k Bohu to platí také: „Bože, já jsem se pro tebe rozhodl/a a chci vytrvat.“

SVOBODA: Když se do někoho zamilujete, tak ho nedonutíte k tomu, aby vás začal mít rád. Nemůžete ho chytit pod krk a říct: „Ty mě budeš mít rád nebo uvidíš!“ To nejde. Láska je svobodné rozhodnutí. A stejně je to i s vírou. **Víra je svobodné rozhodnutí, k víře nelze nikoho nutit.**

OBĚŤ: Když někoho miluji, hledám jeho štěstí. Dokážu se pro něho obětovat, dokážu odpovědět svou obětí na jeho obět. Kristus za mě zemřel. Obětoval se, a tak i já chci přinášet obět pro něj (= najít čas na mši, na modlitbu, pomoc druhým).

KAŽDODENNOST: Vztah není jenom plný překvapení a zážitků. **Je uměním prožívat úplně obyčejný všední den.** Mezi sebou i s Bohem.

POZNÁVÁNÍ: Říká se, že nemohu někoho milovat, pokud ho neznám. Protože toho, co neznám, se bojím. Čím více druhého poznávám, tím víc ho mám rád a víc mu věřím. Proto poznáváme Boha. **Četbou Bible, skrze svátosti.**

A možná tě napadly ještě další vlastnosti: upřímnost, zodpovědnost, úcta, odpuštění,...
To všechno patří i do vztahu k Bohu.

PŘECITISI

„Vyvarujte se vši hrabivosti, neboť ani uprostřed hojnosti majetek člověku život nezajistí.“
(více: Lk 12; 15-21)

„Umrtnujte své pozemské sklony: smilstvo, necudnost, vášně, zlou touhu a hrabivost...“
(více: Kol 3; 5)

K ZAMYŠLENÍ...

CO VIDÍŠ? KTERÝ POSTOJ JE TI BLIŽŠÍ?

To je ale krásná vila s bazénem! Určitě se hodně nadřeli, než něco takového postavili.

Taková mega vila - já nic takového nikdy mít nebudu. Ať jim to spadne na hlavu, aj s tím bazénem!

Náš známý vydělává dobré peníze. Nedávno si pořídil nové auto - moc si ho přál a teď si ho konečně mohl dovolit.

Známy vydělává víc než já, přitom mám důležitější pozici než on. Ach jo, je to všechno na pytel...

Takový krásný pár! Vypadají šťastně, to je dobře. Jen tak dál, přeju jim to!

Ach jo, ti se mají, taci šťastní. To já sa furt s tú mojů mosím hádat...

Jé, ta modelka má krásné vlasy - ale asi musí stát hodiny před zrcadlem, aby něco tak krásného vytvořila. Vypadá fakt dobře.

Wow, taková krásná postava a ty dlouhé vlasy! Já mám pět chlupů na hlavě a vypadám jak balvan. Jak já jí závidím!!

Jéé, vysokoškolačka! Ta bude mít asi aj prácu. Je šikovná, že to dotáhla do konca.

Hm, vysokoškolačka. To já s mojím základním vzděláním asi nic nenajdu, určitě to nejak podplatila.

Ten sportovec je opravdu úspěšný v tom, co dělá. Ale já su zas dobrý/á v jiných věcch, přeca mu nebudu závidět úspěch.

Divaj na toho úspěšného sportovca. Připadám si jak tela vedle něho, které nic neumí a nikam to v životě nedotáhne.

CHKO

(9. A 10. PŘIKÁZÁNÍ)

Katechetická formule: *Nepožádáš manželky bližního svého, aniž požádáš statku jeho.*

Hodnota, kterou toto přikázání chrání: INTIMNÍ PROSTOR ČLOVĚKA

CO ZNAMENÁ „INTIMNÍ PROSTOR ČLOVĚKA“?

Každý člověk má něco vzácného, co má být chráněno. Co to je? To, že máme kde bydlet, máme svůj domov, svoji rodinu, své blízké, svůj majetek. Deváté a desáté Boží přikázání chrání právě tyto nejvzácnější a nejkrásnější věci (samozřejmě kromě Boha), které tady na zemi máme.

--> Každý z nás má svůj intimní prostor, svoji chráněnou oblast. Tuto CHKO nemá NIKDO právo ničit, závidět a vstupovat tam destruktivním způsobem tak, jak se to dnes bohužel mnohokrát a mnohokrát děje (= rozbit někomu manželství, přivést někoho k rozvodu, podvést někoho, okrást někoho, uvést ho do hypotéky,...).

Kdyby se tato dvě přikázání dodržovala, jak by zcela jinak vypadala společnost kolem nás. Až vás někdy něco bude pokoušet, tak si vzpomeňte na tato přikázání, na tu chráněnou krajinnou oblast.

--> Toto není moje. A já, pokud tam vstupuji, mám tam vstupovat velice citlivě, nic tam nebořit a neničit a nebo tam vůbec nevstupovat. Respektovat vzácné věci, které mám já a které mají lidé okolo mě.

K ČEMU JE DOBRÝ STUD?

Člověk neskrývá něco méněcenného, ale chrání něco vzácného. K tomu slouží právě stud. „Čistota vyžaduje stud, který chrání intimitu člověka a usměrňuje pohledy a gesta v souladu s jeho důstojností. Osvobozuje člověka od rozšířeného erotismu a chrání před nebezpečím nezdravé zvědavosti. Mnozí mladí křesťané žijí v prostředí, ve kterém je vše vystavováno na odív a ve kterém se systematicky odbourává pocit studu. Jenže pro člověka je stud typickým a podstatným znakem. Člověk jím neskrývá něco méněcenného, nýbrž chrání jím něco vzácného, a sice důstojnost osoby a její schopnost milovat. Pociť studu nalezneme ve všech kulturách.“ (Youcat). To jsou nádherné věty. Člověk se přece stydí, má stud a neukazuje se jen tak. Má své tajemství, svou důstojnost, svůj intimní prostor. Říká se také, že každý člověk má svůj intimní prostor trochu jiný. Každý si připustí člověka k tělu na určitou vzdálenost. Třeba při rozhovoru. Někdo je takový jakoby „netykavka“, že se ho nemůžete dotknout nebo on se vás nedotkne, protože má svůj určitý intimní prostor hodně daleko. Ale zase mohou být lidé, kteří se váš při rozhovoru budou dotýkat, poplácají vás po rameni, žduchnou do vás, protože jsou to lidé, kteří mají ten svůj prostor menší. Každý ho máme jiný. Na tom není vůbec nic špatného.

3) VÍRA = VŮLE, NE CIT

Někteří lidé si myslí, že když věřím v Boha a budu svůj vztah k němu, tak budu pořád nadšený, budu zpívat a mít hlavu v oblacích. Ale ono to tak vždycky není. Někdy přijdou těžké chvíle. A co potom s vírou? Co když přijde vyprahlost? Co když nebudu cítit vůbec nic? Modlitba mě nebaví!

--> To znamená, že jsem přestal/a věřit, když necítím žádnou radost z víry? Rozhodně ne!

Víra je otázka vůle. Chceme jít za Bohem. Chceme žít s Bohem. Ať už z toho máme obrovskou radost nebo se někdy skoro krví potíme, protože je to těžké. Ale my jdeme a chceme jít. To je víra. Moje svobodné rozhodnutí prožívat každý den s Bohem. Snaha stále víc ho poznávat, obětovat mu svůj čas a mluvit s ním o všem, co prožívám.

PŘECITISI

I řekl Hospodin Abramovi: „Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce do země, kterou ti ukážu.“ ... A Abram se vydal na cestu, jak mu Hospodin přikázal. (více: Gen 12; 1-4)

Potom řekl Ježíš setníkovi: „Jdi, a jak jsi uvěřil, tak se ti staň.“ A v tu hodinu se sluha uzdravil. (více: Mt 8; 5-13)

K ZAMYŠLENÍ...

Co pro mě znamená víra?

Jak prohlubuji svoji víru?

Dokážu si víru obhájit např. před spolužáky?

Jak s Bohem komunikuju?

Snažím se rozvíjet svůj vztah k Bohu?

Jak moc Bohu věřím?

Dokážu si na Boha udělat čas?

Připadám si svobodný/á ve vztahu s Bohem?

Jsem ve vztahu k Bohu upřímný/á?

HERR GOTT ZNAMENÁ PÁN BŮH (2. PŘIKÁZÁNÍ)

Katechetická formule: *Nevezmeš jména Božího nadarmo.*
Hodnota, kterou toto přikázání chrání: POSVÁTNO

PROČ MÁME MÍT V ÚCTĚ BOŽÍ JMÉNO?

Když přijdeme někam, kde nás neznají, nejdřív se představujeme. Tím, že vím, jak se druhý člověk jmenuje, s ním vstupuju do nějakého vztahu, časem možná i do přátelství. Můžu mu zavolat, oslovit ho, o něco poprosit atd. Když se dva lidé mají rádi, mají také v úctě svá jména. Je to přirozené. Každé jméno má svůj význam, i to vaše. Jméno Ježíš znamená „Bůh je spása, Bůh zachraňuje.“

--> Každý z nás má zkušenosti s tím, jak často je zneužíváno Boží jméno. Druhé přikázání má však také jiný rozměr než jenom neříkat „Ježíšmarija“...

Druhé přikázání má také něco společného s naší představou o Bohu, s naším vztahem k Bohu. V desateru se říká „Nezobrazíš si Boha zpodoběním něčeho...nebudeš se ničemu takovému klanět, ani tomu sloužit.“ To znamená, že si nemáme vytvářet falešné bůžky, modly.

CO PRO NÁS MŮŽE BÝT MODLOU, FALEŠNÝM BŮŽKEM?

Třeba to, čemu věnujeme přehnaně moc času. Následující věci nejsou samy o sobě zlé, ale je špatně, když se začnou stávat naším „pánem“, když nás ovládají:

INTERNET, PC HRY, TELEVIZE: To je největší fenomén dnešní doby. Čas u počítače a u televizních seriálů ubíhá mnohem rychleji, pět hodin uteče jak minuta, všichni to známe. Často tak zabíjíme vzácný čas života.

VZTAHY: Někdy můžeme do vztahu vkládat obrovské naděje, očekávání. Ten druhý je pro nás vším, nedovedeme si bez něho představit život. Ale může dojít k situaci, že vás člověk, do kterého vkládáte úplně všechno, zradí nebo vás opustí. Stává se to. Potom se ten druhý většinou zhroutlí, protože veškeré své naděje vložil do člověka. Proto je dobré druhé lidi „nezbožšťovat“, ale děkovat za ně Bohu, prosit za ně a hledat tak oporu také u Něj.

VZHLED, NÁKUPY, MÓDA – Snaha vypadat dobře není špatná, ale pokud člověk začne podléhat reklamě a musí mít za každou cenu značkové oblečení a kosmetiku, stojí to za zamyšlení.

JÍDLO A PITÍ: Všimli jste si, kolik je v současné době pořadů o jídle a vaření? Je to zajímavý odraz doby. Kdo má plné břicho, tak je v pohodě a nic víc nepotřebuje. Kdo si umí doma uvařit nějaký luxusní kousek, tak je ten nejšťastnější člověk na světě. Je to nadsazené, ale to, jaké dává televize pořady, odráží touhy a očekávání lidí. A jídlo a pití vede.

MUSÍM VŽDYCKY ŘÍKAT PRAVDU? MŮŽU NĚKDY ZALHAT?

Jsou etické teorie, které říkají: „Pravda je pravda, tu musíte vždycky říct.“ Ale ono to někdy není jednoduché... Existují jakési hraniční situace.

MILOSRDNÁ (ZBOŽNÁ) LEŽ: Co se tím myslí? Je to „lež“ v uvozovkách. Na začátku jsme si řekli, že v pravdě je to, abychom budovali vztahy lásky, důvěry a přátelství. Důležitý je vždycky úmysl. My někdy neřekneme člověku úplnou pravdu nebo ji řekneme kulantně, diplomaticky. Ale není to s úmyslem toho člověka poškodit, ublížit mu, ale je to z opačného důvodu. Třeba ho chceme uchránit šoku z přílišné pravdy, kdy se bojíme, že by to neunesl a podobně. Takže milosrdná lež ano. Ale vždycky zvažujeme, jestli to naše slovo není součástí pokrytectví nebo přetvářky.

PŘEDSTÍRÁNÍ, ZASTÍRÁNÍ: Zase je rozhodující úmysl. Je „neprůhlednost srdce“, která ruší dobrý vztah. Může to být neprůhlednost z nedůvěry, ze sobectví, z toho, že jsme vypočítaví. Takže předstírání a zastírání ano, ale zase pozor na úmysl.

POKRYTECTVÍ:

Tam jde o to, že chci vzbudit nějaké zdání, které je v rozporu s tím, jak to skutečně je. Takže pokrytectví je motivováno úmyslem někoho nebo něco si získat, což je špatně.

A snad nejhorší pokrytectví je v oblasti našich slabostí, když se navenek tváříme, že je všechno ok.

PŘECHÝŠI

„Zanechte lhaní. Každý ať říká svému bližnímu pravdu. Což nejsme jedni údy druhých?“
(více: Ef 4; 17-25)

„...dábel, když pronáší lež, mluví ze své vlastní podstaty, protože je lhář a otec lži...“
(více: J 8;43-47).

K ZAMYŠLENÍ...

S KTERÝMI Z TĚCHTO TVRZENÍ SOUHLASÍŠ?

Rád/a si vymyslím o lidech lži.

Rád/a mluvím o druhých a jejich chybách.

Často odsuzuji lidi, aniž bych znal/a důvod jejich jednání.

Mám potřebu posuzovat druhé.

Podávám o druhých nepravdivé informace.

Chovám se ke každému jinak, abych se zalíbil/a všem.

Vždy někomu něco naslibuji a pak slib nedodržím.

Křivě přísahám ve svůj prospěch.

Zamlčuji pravdu. Nemám odvahu se postavit k pravdě.

Povzbuzuji sebe a druhé ve špatném jednání.

Manipuluji ostatními ve svůj prospěch.

Nechávám sebou manipulovat (reklama).

Nehledám pravdu – nezajímám se, ale věřím všemu (bulvár).

BLESK! VÍME PRVNÍ! (8. PŘIKÁZÁNÍ)

Katechetická formule: *Nepromluviš křivého svědectví proti bližnímu svému.*
Hodnota, kterou toto přikázání chrání: DOBRÁ POVĚŠT

PROČ JE DOBRÉ ŘÍKAT PRAVDU?

Smyslem lidské řeči je dobrat se nějaké pravdy. Pokud bychom si všichni začali lhát, mělo by vůbec smysl mezi sebou mluvit?

PRAVDA VZTAHY BUDUJE...

Slova a naše řeč jsou k tomu, abychom posilovali vzájemnou lásku a důvěru. Člověk je pravdomluvný tehdy, když to, co říká, je neseno tímto základním úmyslem: budovat vztah, přátelství, lásku. Vždycky je však důležitý ÚMYSL.

LEŽ VZTAHY NIČÍ...

Youcat říká, že „lež je formou násilí.“ Je to násilí, protože podkopává důvěru. A na důvěře přece stojí každé lidské společenství – ať je to vztah, ať je to rodina, farnost, obec, celá společnost. Na lži je odporná jedna věc - potřebuje důvěřivé lidi.

ZÁKLADNÍ POJMY, KTERÉ S 8. PŘIKÁZÁNÍM SOUVISÍ:

POMLUVA = smyšlená nepravda o druhém, kterou navíc roztrušuju – třeba, když o někom řeknu „Ten se včera smazal pod obraz“ a přitom to vůbec není pravda. První závažná věc je, že je to něco smyšleného a druhá, že to o něm říkám bez jeho přítomnosti. Když se taková pomluva pustí do éteru, strašně těžko se bere zpátky. Úmysl: člověka poškodit, nějakým způsobem ho zdiskreditovat, veřejně ponižít.

NACTIUTRHÁNÍ = mluvím o druhém pravdu, ale bavím se o jeho negativních vlastnostech před druhými v jeho nepřítomnosti. Ale pozor! Každý máme právo na dobrou pověst. Každý máme právo na to, aby o nás druzí dobře smýšleli. Bez ohledu na to, co máme za sebou, bez ohledu na to, co všechno jsme vyvedli. S tím se také váže pojem jakési „diskrétnosti“. Jeden citát říká: „Všechno, co člověk říká, musí být pravda. Avšak ne všechno, co je pravda, musí člověk říkat.“

FALEŠNÁ PŘÍSAHA: Je to potvrzení nějaké kladné výpovědi, kdy se člověk dovolává Boha za svědka svého činu. Ale katechismus jasně a zřetelně říká, že tohle je smrtelný hřích, který v nás usmrcuje vztah důvěry mezi mnou a Bohem. Dovolávat se za svědka lži Bohu, který je Pravda, to je opravdu něco do nebe volajícího.

BULVÁR: Denně určitě přečteme desítky různých zpráv. Možná to jsou i zprávy bulvární. Jsem kritický/á k tomu, co čtu? Když se někde dohledám informace, která se mi zdá nějakým způsobem podivná, dám si tu práci, dohledám si její zdroj, srovnávám ji s něčím nebo to beru jako samozřejmost?

1D

VZORY (MODELKY, SPORTOVCI, UMĚLCI, KAPELY ATD.): Není na škodu někomu fandit, někým se inspirovat, někoho obdivovat. Ale i tohle může zajít zbytečně daleko.

ZÁBAVA: I tady platí, že člověk se potřebuje bavit, ale není dobré, když kašleme kvůli zábavě na školu nebo jdeme z akce na akci a trpí tím třeba naše vztahy v rodině.

TALISMANY, HOROSKOPY, ESOTERIKA, VĚŠTĚNÍ ATD.: U tohoto bychom se mohli zastavit dlouho, to by bylo na samostatnou přednášku. Všechny tyto věci jsou možná tím nejpřímějším způsobem, když to člověk dělá vědomě, jak se odvrátit od Boha. Protože najednou člověk připustí a dopustí, že mu život může určovat někdo jiný a něco jiného – čísla, karty, magie, ďábel, zlý duch.

Dále také: stres a sebelítost, vlastní starosti, depka, nezdravá ctižádost, kariérismus, přehnaná aktivita, lenost, flákání se.

PŘEČTI SI

„Odlili si sochu býčka a klanějí se mu, obětují mu a říkají: ‚To je tvůj bůh, Izraeli, který tě vyvedl z egyptské země.‘“ (více: Ex 32, 1-10)

„Ježíš na něj s láskou pohleděl a řekl: ‚Jedno ti schází. Jdi, prodej všechno, co máš, rozdej chudým a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne!‘ On po těch slovech svěsil hlavu a smuten odešel, neboť měl mnoho majetku.“ (více: Mk 10, 17-22)

K ZAMYŠLENÍ... KTERÉ Z TĚCHTO VĚT POUŽÍVÁŠ?

- Hodiny sedím u internetu a stejně tam nic nepotřebuju!
- Dokud v té hře nepostoupím do vyššího levelu, neusnu!
  - Bez mobilu už nejdu ani na záchod!
  - Když někam jedu, musím si pustit mp3!
- Vždycky jdu někam s partou kámošů, sám/sama bych nikam nešel/nešla.
  - Ráda sleduju modelky v televizi, chtěla bych vypadat jako ony.
    - Co bych dal za takové svaly, jak má ten borec!
    - Ten zpěvák (kapela, zpěvačka, herec, herečka) je můj idol!
- Pátek večer zábava, sobota kalba na chatě, neděle návštěva u kámoše/kámošky...
  - Už se těším na víkend!
  - Hrůza! Zapomněl/a jsem si přečíst horoskop na dnešní den!
  - Ještě jsem ve škole letos nedostal/a pětku, musím to zaklepat!
    - Jedu si koupit nové tričko, už zas nemám co na sebe..
      - Boty od Čiňanů? To nosí jenom šmejdi.
        - Když nemám co dělat, pořád jím.
      - Jak to, že jsem ještě neviděl/a ten nový film s Bradem Pittem?!
      - Nesmím vynechat ani jeden díl svého oblíbeného seriálu!
  - Nemám čas - jedu se společem na víkend, pak duchovní obnova a ještě musím chystat farní ples.
    - Dej mi pokoj! Nevidíš, že mám depku?!
    - To je nudáááá!

HLAVNĚ, CHLAPČE, NEPRACUJ! (3. PŘIKÁZÁNÍ)

Katechetická formule: *Pomni, abys den sváteční světil.*
Hodnota, kterou toto přikázání chrání: ODPOČINEK

PROČ JE DŮLEŽITÉ ODPOČÍVAT?

Bůh nás chce osvobodit od zbytečnosti a říká nám: *Človče, vypni. Aspoň na jeden den. Vypni, osvoboď se z otroctví starostí, práce, hluku a všeho, co vidíš kolem sebe. Nejenom tvoje tělo, ale i tvoje duše potřebuje dýchat.*

Každý člověk potřebuje odpočinek. To je úžasná věc! Někdy se místo slova *odpočinek* používá slovo *rekreace*. „Re“ je latinsky „znovu“ a „creatio“ je „stvoření“.

--> Z neděle bychom tedy měli vycházet jakoby „znovustvoření“. Vydechli jsme si a zase jsme se nadechli.

JAKÉ AKTIVITY JE POTŘEBA PŘERUŠIT?

Nemusí to být jenom práce, protože někdo z nás třeba nepracuje, nedře fyzicky. Ale jsme zapojeni do jakéhosi neustálého koloběhu starostí, povinností, prací – a ty máme neustále před sebou. A když je nedokážeme ani na jeden den přerušit, pohrne nás to tak dlouho, až nás to převálcuje. Může to být třeba i to, že dnešní mladý člověk je dnes neustále na Facebooku

a internetu, a pořád „jede“. A když má vypnout počítač, tak z toho má skoro „absták“. Vypnutí znamená třeba i vypnout mobil. Proč by se mi měl někdo dovolávat, když já mám volný den? Proč bych musel být pořád někde online? Pořád bez přerušení? To jsou otázky, které si můžeme klást.

PROČ ŽIDÉ SLAVÍ SOBOTU A KŘEŠTANÉ NEDĚLI?

Židé slaví sobotu, kterou nazývají sabat, šabat (tzn. odpočnutí, přestávka v práci). Tak to mají ve Starém zákoně napsáno, protože Bůh sedmého, dne, v sobotu, odpočinul od své práce při stvoření. My křesťané slavíme neděli. Proč? Protože Ježíš vstal z mrtvých v neděli. Můžeme si dovolit přejít ze soboty na neděli? Pán Ježíš říká: *Syn člověka je pánem nad sobotou. Sobota je pro člověka, ne člověk pro sobotu.* Člověk nemá být otrokem, ale má si uvědomit, že ten sváteční den je pro něj osvobozující, ten den mě činí svobodným. Pán Ježíš vstal z mrtvých v neděli ráno. A křesťané chápali, že tento den je pro nás nesmírně vzácný. Bůh nás skrze Ježíše Krista v neděli znovu stvořil, protože jsme propadli hříchu a smrti a Kristus nás v neděli vysvobodil z tohoto otroctví. Proto my slavíme neděli. První den po sobotě, tedy v neděli, se scházeli apoštolové k lámání chleba.

--> Místo soboty slavíme neděli, protože Kristus nás tento den podivuhodným způsobem očistil, překrásným způsobem vysvobodil od hříchu a smrti.

SPRÁVNÉ HOSPODAŘENÍ S PENĚZI

Každý z vás dostává nějaké peníze, se kterými může hospodařit a koupit si za ně cokoli, takže se učíte hospodařit s penězi. A je to dobře. Zase je tu ale otázka: Mám určité množství peněz – co s nimi udělám? Můžu si koupit hlouposti, věci škodlivé, ale můžu s těmi penězi udělat i kousíček dobra.

VANDALISMUS, SPREJERSTVÍ, ÚMYSLNÉ POŠKOZOVÁNÍ

Například sprejer může počmárat všechno možné a to je vandalismus, protože je to poškozování určité věci, která mně nepatří a nebo která mně dokonce nějakým způsobem patří (třeba železniční vagon – já v něm klidně můžu jet, takže jsem si vlastně počmáral svůj vlastní dopravní prostředek).

Sedmé přikázání dále zakazuje: zaměstnávat pracovníky v lidsky nedůstojných podmínkách, nedodržovat platně uzavřené smlouvy, promrhat získané peníze bez ohledu na sociální závazky, uměle udržovat vysoké nebo naopak nízké cenové hladiny, ohrožovat pracovní místa svěřeným zaměstnancům, uplácet a korumpovat, navádět podřízené k ilegální činnosti, odvádět špatné práce, požadovat nepřiměřené honoráře za práci, plýtvat společným majetkem a lajdácky ho spravovat, padělat peníze, manipulovat účty a rozpočty, provádět daňové úniky, falšovat částky, účty a rozpočty,...

PŘECITISI

„Kdo miluje peníze, peněz se nenasytí, kdo miluje hojnost, nemá nikdy dosti. Také to je pomíjivost. (více: Kaz 5, 9-11)

„Polovinu svého jmění, Pane, dám chudým, a jestliže jsem někoho ošidil, nahradím mu to čtyřnásobně.“ (více: Lk 19; 1-8)

K ZAMYŠLENÍ...

JAKÝ JE MŮJ VZTAH K VLASTNICTVÍ?
Uvědomuju si, že co je moje, je moje a co je cizí, na to nemám žádné právo?

POUŽÍVÁM VŠECHNY VĚCI, KTERÉ JSOU MÝM MAJETKEM, K DOBRÝM ÚČELŮM?
Používám svůj majetek (např. mobil) k užtku? Nebo jej naopak zneužívám? Nebo se mu dokonce poddávám?

NEJSEM ZÁVISLÝ/Á NA SVĚM MAJETKU (NA MOBILU, POČÍTAČI, TELEVIZI)?
Dokážu si svůj život představit bez těchto věcí? Co je u mě na prvním místě? Čemu věnuji nejvíce svého času? Je to Bůh nebo můj majetek?

JESTLIŽE NEJSEM ZÁVISLÝ/Á NA HMOTNÝCH VĚCÍCH, NECHOVÁM SE K NIM AŽ MOC LHOTEJNĚ?
Nepoškozují úmyslně své nebo cizí vlastnictví?

NEPOKRADEŠ, KELIŠOVÁ! (7. PŘIKÁZÁNÍ)

Katechetická formule: *Nepokradeš!*
Hodnota, kterou toto přikázání chrání: MAJETEK

DVA EXTRÉMY VE VZTAHU K MAJETKU:

EXTRÉM 1: MOJE! NEDÁM! NIKOMU!!!

Mám určité věci, které jsou moje a nikdo mi je nemá právo zcizovat. Ale také se na to můžeme podívat jinak: můj majetek není **absolutně** můj. To znamená, že já mám svůj majetek, který mi byl **svěřen** a já s ním mohu konat dobro. Je špatné „sedět“ na svém majetku, hamounit ho a říkat: Tohle je MOJE a NIKDO na to nemá právo! Někdo může říci: „Já budu šetrný“ – a stane se až lakomým. Začne škrtit, příliš šetřit – „Já nikomu nic nedám, protože já jsem šetrný!“

--> *Majetek mám proto, abych jím mohl sloužit. Je můj jen tak „trošičku“.*

EXTRÉM 2: VŠECHNO PATŘÍ VŠEM

Na druhé straně musíme odmítnout tu myšlenku, kterou hlásali komunisté, že nikomu nic nepatří - všechno patří všem. To znamená, že všichni soukromí vlastníci, kteří měli fabriku, živnost, pole, traktor - všecko se jim sebralo a udělaly se národní podniky a jednotná zemědělská družstva a nikdo nic neměl. A říkalo se: ten podnik je národní, patří všem. A de facto to nepatřilo nikomu. A protože to patřilo všem a vlastně nikomu, tak se o to nikdo pořádně nestaral. Podobně extrémní je, když se člověk stane rozhazovačným a mrhá majetkem tak jako marnotratný syn v biblickém podobenství.

--> *Uvedené extrémy ve vztahu k majetku (extrémní závislost na majetku i lhostejnost k majetku) jsou špatné a církev oba tyto postoje odmítá.*

CO VŠECHNO NAJDEME POD „NEPOKRADEŠ“?

KRÁDEŽ DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

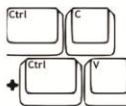
--> *„Krádež duševního vlastnictví začíná opisováním ve škole.“ (KKC)*

To je věc! Tam to začíná, protože já druhému kradu jeho znalosti. On to umí, já to neumím a já mu tu jeho znalost „šlohnou“.

--> *„...pokračuje nelegálním stahováním obsahů z internetu, týká se zhotovování černých kopií včetně přeposílání pirátských kopií na nejrůznější přenosná média a sahá až po obchodování s ukradenými koncepty a myšlenkami.“ (KKC)*

HAZARDNÍ HRY, SÁZKY

Mnoho lidí prosází spoustu peněz a trpí tím rodina. To znamená – stává se to nespravedlivým a je tam i možnost stát se závislým na hazardu. Někteří lidé dokážou do hracích automatů naházet celou výplatu.

NEDĚLE = SLAVENÍ MŠE SVATÉ

Z Youcatu: „Katolický křesťan slaví v neděli mši svatou.“ Do nedělní oslavy mše svatá naprosto normálně a jasně patří. O tom vůbec nemusíme přemýšlet. Prostě je neděle, tak jdu na mši svatou. To by mělo být samozřejmé, bez nějakého přemýšlení. *Jééé, to byla včera jízda, to byla pařba! Tak to tam vzadu nějak oddřím.* Ne. Neděle, to by mělo být vydechnutí, nabrání nového dechu, spočinutí. To je něco úplně jiného.

Kdybychom prožívali neděli jako den odpočinku, kdybychom si zašli na mši, potom prožili sváteční oběd doma, pak si někam zašli na návštěvu či za kulturou, vydechli si, odpočinuli, nadechli se, načerpali – jaká by to byla krása. Bůh nám to každý týden znovu nabízí. Využijeme Jeho nabídku?

PŘECITSI

„Budete dbát na den odpočinku; má být pro vás svatý.“
(více: Ex 31;12-17)

„Sobota je učiněna pro člověka, a ne člověk pro sobotu.
Proto je syn člověka pánem i nad sobotou.“
(více: Mk 2; 23 – 3; 6)

K ZAMYŠLENÍ

KTERÝ Z TĚCHTO POPISŮ
VÍCE PŘIPOMÍNÁ TVOJI NEDĚLI?

1) To snad není pravda! Už zase jsem zaspal(a)... No jo, po včerejší akci se není čemu divit. To byla jízda! Kdyby to aspoň naši furt nekomentovali, i bez jejich řečí je mi dost zle...

No dobře, tak tam půjdu do toho kostela, když je to tak nutné! Kdo má ty věčné připomínky donekonečna poslouchat. Rychle aspoň něco zhltnout na snídani, ke přijímání stejně nejdu, tak co.

Kostel už je plný, nebudu na sebe zbytečně upozorňovat a zůstanu tady vzadu. Aspoň si během kázání můžu zdřímnout.

Jo, to už je první čtení? Aspoň bude ta mše kratší. Ale včera ta akce... až na tu dnešní bolest hlavy to nemělo chybu! Už se těším, až to probereme večer na Facebooku. To kázání je fakt nekonečné... mám celkem hlad. Kdoví, co dnes bude na oběd... Týjo, já mám dneska tu brigádu vlastně! Tak to musím na ten počítač jít hned, jak dojdu domů. Amen! No sláva, už je konec. Ten falešný zpěv se už nedal vydržet. Rychle domů na oběd.

No, nic moc, teda. Že by mně to chutnalo, se říct nedá. Však jsem to taky pořádně okomentoval(a). Zbytek rozrpaného oběda nechám radši na stole. Valím k počítači - musím se mrknout, jestli už jsou na netu nějaké fotky ze včerejška. Cože? Nádobí? Nemám teď čas, přijdu později. Aby se nezbláznili! Však ono neuteče. A navíc je dnes neděle, tak se pracovat nemá...

2) Pane, díky za nové ráno. Děkuju za to, že mi dáváš neděli – den, kdy si můžu odpočinout a načerpat novou sílu. Prosim, pomoz mi, abych ji dobře prožil(a). Odevzdávám Ti všechen svůj neklid a všechny svoje starosti. Amen.

Tak a teď vstávat. Ještě, že jsem včera z té akce odešel/šla v nejlepší, aspoň mě dnes nebolí hlava. Jdu se v klidu nasnídat. Dobré ráno, mamí. Nechceš pak s něčím pomoci? Můžu třeba oškrábat brambory. A uvařím ti čaj.

Čas vyrazit na mši. Půjdu o něco dřív, abych se stihl(a) trochu zklidnit po cestě.

Pane, díky, že jsi mi dal možnost jít dnes na mši, že jsem zdravý(á). Dej, ať se dokážu ztišit a dobře připravit na její prožití. Ať se nebojím odevzdat Ti všechno, co mě trápí a co mě udělalo radost. Ty víš nejlíp, jak pro mě těžké se soustředit, tak mi v tom prosím pomáhej. Amen.

To dnešní evangelium je fakt zajímavé: Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mě jste udělali... a jak to otec říkal v kázání? Nebát se překonat svoji pohodlnost a umět správně využívat čas? To je ono! Pane, prosím, ať nejsem sobec a rozdávám kolem sebe lásku, radost a pokoj. Ať i dnes vidím přiležitosti dobrému, které mi dáváš... Díky, Pane, že jsem tě mohl(a) přijmout v eucharistii...je to obrovský dar a posílá do celého dne...

Oběd se už chystá, tak můžu místo zabíjení času u počítače pomoci mamce chystat na stůl...

RODIČŮM VSTUP ZAKÁZÁN! (4. PŘIKÁZÁNÍ)

Katechetická fomule: *Cti otce svého i matku svou, abys dlouho žil a dobře ti bylo na zemi.*

Hodnota, kterou toto přikázání chrání: RODINNÉ VZTAHY

CO TO ZNAMENÁ „CTI OTCE, MATKU“?

Slovo „ctít“ znamená „mít druhého v úctě“. To je Bohem žádaný postoj, do kterého se vlevá několik postojů a snah dílčích:

- 1) Abychom vůbec někoho mohli ctít a mít k němu úctu, je potřeba mít **VĚDOMÍ HODNOTY A VELIKOSTI TOHO ČLOVĚKA**.
- 2) Dalším důležitým postojem je **VDĚČNOST**.
- 3) Do úcty také spadá snaha o upřímnou **LÁSKU**.
- 4) Úctu se nemáme bát projevovat v naší **MODLITBĚ**.

Pojďme se na ty jednotlivé dílčí momenty podívat:

1) MÍT VĚDOMÍ VELIKOSTI A HODNOTY RODIČE

Už jsi někdy přemýšlel/a o tom, co pro tebe rodiče v životě udělali a stále dělají? Jejich nejdůležitějším počinem bylo to, že tě utvořili, dali ti **dar života**. Byl/a jsi Bohem pozván/a a rodiče se stali nástroji v Božích rukou, abys mohl/a nést radost, štěstí, ale i bolesti života. Ale dali (a dávají) ti toho mnohem víc. Když se podíváš jenom na ty materiální věci: **kde končí drtivá většina výplat tvých rodičů?** To nejsou oni sami, jsi to především ty. Dávají ti věci, které jsou naprosto samozřejmé, ale kdyby nebyly, tak by se ti asi žilo hodně špatně: oblečení, svačina, oběd, to, že můžeš o prázdninách jet na tábor, něco si užít, koupit atd. Vedle života přirozeného nám také rodiče předali snad možná krásnější dar, a to je **dar víry**.

Vědomí hodnoty není jen v tom, co ten druhý dělá, v čem je jeho přínos, ale také, kdo sám ten člověk je, kým je. Už jsi někdy přemýšlel/a o tom, kdo je vlastně ten můj rodič, můj táta a máma? Jaké že to má vlastnosti? **Nezapomínej na to, že také tvoji rodiče jsou lidmi se svojí minulostí.** Že také oni si prošli nějakým vzorcem rodiny, ať úspěšným nebo neúspěšným. Že moji rodiče jsou lidmi, kteří mají dobré vlastnosti, ale že to jsou také lidé, kteří bojují se svojí slabostí, s hříchem, s tím, co znám právě ze svého života. Ale snad to nejdůležitější je to, že můj rodič je ten, kdo mě má rád, kdo má o mě strach, ten, jehož největším přáním je, abych prožil šťastný a naplněný život.

2) PROJEVovat RODIČŮM VDĚČNOST

Jak mám rodičům projevovat, že si toho vážím? Snaž se právě o to, abys rodičům snižoval/a tu jejich námahu, kterou mají s rodinným životem a nejednou i s tebou. Tím zcela obyčejným „**pomáhat**“. Já sdílím dobro, která plynou z rodinného života, a není jich málo. Tak teď je řada na mně, abych svým přístupem něco vnesl/a do rodiny, ve které jsem.

Dalším momentem, který souvisí s vděčností, je **poslušnost**. Ale ne poslušnost v tom slova smyslu, co si většinou představíme - „buzerace“, že rodiče něco říkají a ty musíš slepě dělat. Poslušnost spíše ve smyslu schopnosti naslouchat. Rodiče jsou mnohem starší než my, oni už uběhli docela podstatnou část dráhy života a že jejich rady mají co říct. Chtějme rodičům naslouchat. Vděčnost projevíme krásně také tím, že nebudeme šetřit slovem „**díky**“. Děkujme i za to celkem obyčejné, co máme.

JAK SPRÁVNĚ VYUŽÍVAT DAR SEXUALITY?

1) POHLÍŽET NA SEXUALITU CELISTVĚ

Sebedarování mezi mužem a ženou se má vždycky odvíjet v rámci věrné a definitivní lásky a zároveň má být vždycky otevřeno k dalšímu životu. To je celistvý pohled na sexualitu. Spojení muže a ženy patří výhradně do manželství. Tělesné sebeodevzdání má být totiž vyjádřením toho, co se děje na úrovni lidských srdcí. Co si říkají lidé při svatbě? Já tě přijímám a já se ti odevzdávám. A přeče v intimním životě se dělá úplně to samé. A je to takhle zařízeno, protože tělesný a intimní akt je na fyzické úrovni přesným přepisem toho, co se stalo na úrovni srdcí. Já tě přijímám a já se ti plně odevzdávám. To je naplně skutečné lásky podle Božího plánu.

2) NEUSTÁLE POHLÍŽET NA ČLOVĚKA JAKO NA JEDNOTU DUŠE A TĚLA

Jsme jednota duše a těla. Nemůžeme amputovat svoje tělo, odsadit ho od duše a říct: „Co se stane na úrovni těla, to se mě netýká“. Pokud přistupuje člověk k sexu jako jenom k uspokojení svých potřeb, poškozuje sebe celého. Dělá šrámy na své duši a konečkonců i na svém těle.

3) USILOVAT O ČISTOU LÁSKU

Čistota není žádná prudérnost! Čistá láska je ta, která brání všem silám, které se snaží pravou lásku zničit. Pravá láska je úsilí (s milostí Boží a s Jeho silou) čelit všem nástrahám zlého, který nás chce vést do spárů sobectví. Snaha čisté lásky vyžaduje celoživotní trvalou výchovu a sebevýchovu, která nikdy nekončí.

PŘEČTI SI

*„Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil.“
(více: Gen 1; 26-31)*

*„Ženo, kde jsou ti, kdo na tebe žalovali? Nikdo tě neodsoudil? Ona řekla: 'Nikdo, Pane.' Ježíš řekl: 'Ani já tě neodsuzuji. Jdi a už nehřeš!'“
(více: J 8; 1-11)*

K POKŘIVENÝM OBRAZŮM

Sex je posvátný, nádherný dar od Boha, který dal lidem. Je tu však nepřítel, který nás chce od Boha a jeho plánu s naším tělem odloučit. Všimněte si, jak je v dnešní době slovo „sex“ znevažováno, zesměšňováno, pokřiveno – to není náhoda! Příkladem může být pornografie, dvojsmyslné vtipy a narážky, provokativní chování s cílem druhého vydráždit.

SEXUALITA A LÁSKA

Sexualita neoddělitelně patří k lásce. K lásce, která je trpělivá a nehledá vlastní prospěch, není žádostivá, je ochotná žít pro dobro druhého. Plodem takové lásky je početí nového života. Zneužívání sexualitu k čemukoli jinému znamená ve svém důsledku ponižovat sebe sama a pošlapávat důstojnost druhé osoby.

--> Buď člověk ovládá své vášně a dosáhne pokoje, anebo se dá jimi ztročit a stane se nešťastným.

Nenecháváš se zlákat pokřiveným obrazem sexu, který nabízí svět?

Jak jsi na tom ty?

Pane, prosím, dej, ať se nenechávám spoutat žádostivostí, ale učím se sebeovládání. Dej, ať dokážu odolat pokřivenému obrazu sexuality, jsem ochotný/á žít pro druhé a chráním si tento vzácný dar. Amen.

SEX JE NÁŠ! (6. PŘIKÁZÁNÍ)

Katechetická formule: *Nesesmilníš!*

Hodnota, kterou toto přikázání chrání: LÁSKA, ČISTOTA

SEXUALITA JAKO POTOK / DRAVÁ ŘEKA

Představme si horský potok, který vyvěrá ze skal, má obrovskou rychlost, vitalitu, sílu a stejně tak jako každá voda je potřebná k životu, zavlažuje a dává život. Ale na druhou stranu, kdyby tento potok opustil svoje koryto, stane se dravou řekou a dokáže ničit a zabíjet. A podobně je to i s darem lidské sexuality. Je to požehnaní, životodárná věc, ale když se to zvrhne, tak dokáže i ublížit.

--> **Šesté přikázání nemá člověka zbavovat toho velkého Božího daru sexuality, ale dává nám návod, jak tohoto daru využívat, aby se nestal prostředkem k vzájemnému vykořisťování.**

Představte si dvě rozdílné situace: na jedné straně pěkný život v manželství – radost ze sexuálního života muže a ženy, manželé se jeden druhému dávají a jsou otevření novému životu. Všechno je podle toho, jak si to Bůh přál. A oproti tomu na druhé straně např. dívka nebo muž, kteří jsou vykořisťováni v porno průmyslu; dívka nebo chlapec, kteří zažili zneužití; dívka, která byla znásilněna. Co se týče do obsahu a „způsobu provedení“, je to v obou případech to samé. Ale je tady v něčem obrovský rozdíl: Na jedné straně je to láska a prožívání sexuality podle Boží vůle a podle plánu stvoření, na druhé straně je to sexualita prožívaná podle zlého ducha, Satana, který rozhodně nechce život člověka, ale jeho smrt.

SEX = BOŽÍ DAR. TAK PROČ SE ZRAŇUJEME?

Jaký je Boží plán s naší sexualitou? **Muž a žena mají v nerozlučném společenství, tím, že se milují, odrážet velikost Boží lásky.** Boží obraz v nás je přece to, že mám druhého rád. Boží obraz v nás je také to, že se muž spojuje se ženou. Jan Pavel II. krásně říká, že naše tělesnost, to, že se rodíme buď jako muž nebo jako žena a že společně tvoříme jedno společenství, je ikona Boží lásky. Takže to, že spolu muž a žena intimně žijí, není nějakým Božím přehmatem, ale Bůh to takhle od začátku chtěl. Je to obraz Boží lásky, která jedná, která vždycky hledá toho druhého, je to láska, která přetéká a je také otevřená dalšímu životu.

Po prvním hříchu se radikálně změnilo prožívání lidské sexuality. Do lidského srdce se vkradla žádostivost. Od té chvíle dokážeme na druhého člověka nepohlížet jenom jako na někoho, kdo nám má být darován. Dokážeme na druhého pohlížet také jako na předmět nebo na věc svého uspokojení. Máme nutkání vlastnit a druhého se zmocnit namísto toho být darem. **Na začátku stvořil Bůh sexuální touhu, která měla být hnacím motorem k tomu, aby člověk miloval tak, jako miluje Bůh.** A od této chvíle se narušila také tato touha. Proměnila se v jakési nutkání a k sobeckému uspokojení. Můžeme konstatovat, že žijeme v jakémsi prostoru, v čase, kdy zažíváme to, že naše sexualita je zraněná. Že je tady sobectví a že nás to táhne někam od Božího plánu. A právě proto je nesmírně důležité si uvědomit, že Bůh nám dává pravidla, díky kterým nás zase táhne nahoru - pryč (někdy až) z toho bahna.

3) PROJEVOVAT RODIČŮM LÁSKU

O tom, co je láska a jaké má projevy, se docela těžko mluví. Připomeňme si několik vlastností lásky, jak o ní píše svatý Pavel (1 Kor, 13) a zkusme je trochu přeformulovat: „*Ke svým rodičům buď trpělivý. Ke svým rodičům buď ochotný. Nezávid, nevychloubej se, nenadýmej se. Svým rodičům nedělej, co se nesluší, doma nehledej jenom svůj prospěch, nerozčiluj se, nic nezazlívej, neraduj se, když se doma děje nějaká nespravedlnost, měj radost, když se mluví pravda. Věř, měj naději, všechno omlouvaj...*“ Je zajímavé, k čemu nás láska vybízí.

4) MODLIT SE ZA RODIČE

Ve vztahu k rodičům se snaž všechno s velikou důvěrou předkládat Bohu. Existuje totiž ještě daleko důležitější vztah než vztah k rodičům, a tím je právě vztah k Bohu. Měj v sobě to přesvědčení, že pokud budeš v první řadě usilovat o důvěrné přátelství ke Kristu, bude tím také vyzávat kvalita tvých vztahů. Protože se tím učíš od Ježíše žít dobrý život.

PROČ SE SNAŽIT O SPRÁVNÝ VZTAH K RODIČŮM?

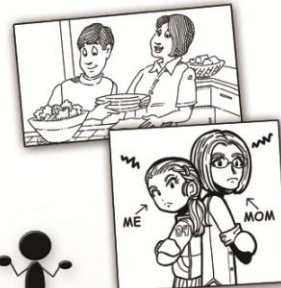
--> **Správný vztah k rodičům je tím nejlepším předpokladem pro kvalitu budoucího života.**

Jestliže se naruší nějaké pouto, nějaký vztah, v dětství něco nefunguje, tak si to celý život neseme s sebou, a to nejen ve vztazích. Štěstí člověka je opravdu založeno na těch prvotních vztazích, které má. Tím podstatným a určujícím od okamžiku, kdy přijdeme na tento svět, je právě vztah k našim rodičům.

PŘECITSI

„Kdo ctí otce, dočká se odpuštění svých hříchů, a kdo si váží matky, jako by sbíral poklady.“
(více: Sir 3; 1-16)

„Kdo miluje otce a matku více nežli mne, není mne hoden.“ (více: Mk 2; 41-52)

K ZAMYŠLENÍ...

DESET TIPŮ PRO ZLEPŠENÍ VZTAHU S RODIČI:

- 1) I přesto, že nám někdy rodiče připadají trapní, mějme přesvědčení, že to s námi myslí dobře.
- 2) Rodiče nám dali celý náš život, začněme ho už dnes po kouskách vracet.
- 3) Nebojme se s rodiči komunikovat. Je zajímavé, jak si vedeme ve svém životě.
- 4) Dávejme rodičům svůj čas. Oni chtějí být s námi.
- 5) Chovejme se k rodičům tak, jak chceme, aby se jednou naše děti chovaly k nám.
- 6) Rodiče už vědí, o čem je život. Tak neváhejme si jít za nimi pro radu.
- 7) Nejvíce potěším rodiče, když budu vést dobrý život.
- 8) Za své rodiče Bohu děkujme a s důvěrou přednášejme své prosby.
- 9) Rodiče nejsou supermani. Také mají právo dělat chyby.
- 10) Neustále mějme sílu odpuštět.

TO JE VRAŽDA, NAPSALA... (5. PŘIKÁZÁNÍ)

Katechetická formule: *Nezabiješ!*

Hodnota, kterou toto přikázání chrání: ŽIVOT, ZDRAVÍ

LIDSKÝ ŽIVOT JE OBROVSKÝ ZÁZRAK

Při technice, kterou máme, se snažíme najít ve vesmíru život, jaký je náš. Zatím jsme ho nenašli. Hubbleův teleskop vyfotografoval miliardy galaxií, ve kterých jsou miliardy hvězd a miliardy planet, ale zatím jsme nenašli život. A tak můžeme říci, že lidský život je opravdu něco nesmírně vzácného, co musí být chráněno.

NEJČASTĚJŠÍ PROHŘEŠKY PROTI ŽIVOTU

ANTIKONCEPCE, především **abortivní** = ta, která zabíjí už počatý život. Tato antikoncepce je pro nás naprosto nepřijatelná. Vajíčko bylo oplodněno, začíná se vyvíjet, chce se uhnízdit v děloze matky a my mu to nedovolíme. Chemií, nějakými antikoncepčními pilulkami nebo nitroděložním tělískem atd. To znamená, že ten život pošleme pryč, zlikvidujeme ho.

UMĚLÉ OPLODNĚNÍ: Lékařská věda dokáže vytvořit život ve zkumavce, potom ho vložit do lůna ženy a žena to dítě, které bylo uměle vytvořeno, donosí. Problém je v jedné věci. Při umělém oplodnění vzniká těch zárodků celá řada a jenom některé se použijí, ostatní se zmrazí a když už je jich přebytek, tak se vyhodí. Je to jakási manipulace se životem.

POTRAT (UMĚLÉ PŘERUŠENÍ TĚHOTENSTVÍ): Tam už je to naprosto jasné. Vždyť jaký je rozdíl mezi tím dítětem, které má maminka v lůně a které drží v náručí?

SEBEPOŠKOZOVÁNÍ - anorexie, bulimie, řezání se,... to jsou problémy se sebepřijetím. Když se člověk nepřijme takový, jaký je, zdá se mu, že je nehezký – tlustý, hubený atd. Je to problém s nepřijetím svého života, nepřijetím sebe sama.

ALKOHOL, DROGY, KOUŘENÍ, RISKANTNÍ JÍZDA V AUTĚ, PŘEJÍDÁNÍ SE,... Člověk může škodit sám sobě také tím, co jeho život kazí nebo ohrožuje.

SEBEVRAŽDA: Sebevražda je nepřijatelná, protože člověk pohrdne darem života, který mu byl svěřen. Dar života se mi zdá tak složitý a obtížný, že bych ho nejradyji zmařil sám.

MUČENÍ: Mučení se nemusí odehrávat jenom ve věznicích, často se děje také v rodinách (domácí násilí). To jsou tvrdé věci a je to prohřešek proti životu druhého člověka. Fyzické nebo i **PSYCHICKÉ TÝRÁNÍ**. To znamená (stává se to třeba v manželství), že já toho druhého nebiju, nedám mu pěstí, nevrázím mu facku, ale já ho budu pěkně

skrytě a psychicky deptat. Jenom tak do něho štourat. Já vím, že mu to vadí, a právě proto, že mu to vadí, tak to schválně budu dělat. To je také teror, mučení.

TREST SMRTI: Po tom se někdy volá. Je trest smrti potřeba? Na fakultě jsme se učili jednu takovou krásnou větu, kterou jsem si zapamatoval dodnes: „Trest smrti je tím zbytečnější, čím lépe dokáže společnost izolovat nebezpečné jedince od společnosti.“

EUTANÁZIE: „Eu“ a „thanatos“ jsou řecká slova. „Eu“ = „dobrý“ a „thanatos“ = „smrt“ . „Dobrá smrt“ . Je to s velkým otazníkem, jestli „euthanatos“ - předčasné ukončení života, je dobrou smrtí. Je to vlastně asistovaná sebevražda. Člověk nedotáhl ten svůj životní kříž až na tu Golgotu. Švihnul s tím někde pod Golgotou a řekl: „Já tady končím a víc už po mně nechtějte. Já už dál nejdu.“ Až nám někdy bude těžko, doufám, že až někdy v osmdesáti letech, zkusme si vzpomenout na Ježíše, že také nevzdal svoji křížovou cestu a prosme Je: „Pane, pomoz mi, abych ten svůj kříž dotáhl/a až na Golgotu...“

HNĚV, NENÁVIST: Když se na někoho hněvám, když ho nenávidím, tak to, co mám v srdci, má tendenci se projevit navenek. Dříve nebo později se to projeví. Jak říká Ježíš - všechno zlé začíná už v mysli a v srdci člověka. A tak, když mi někdo řekne ve zpovědi, že někoho nenávidí, tak se toho vždycky bojím a snažím se toho člověka z toho vyvést. Nenávist je hodně zlá. Největší Boží přikázání je láska a největší hřích je neláska. Nenávist je neláska dotažená skoro až do dokonalosti.

P R E C I T I S I

„Dříve, než jsem tě vytvořil v životě matky, znal jsem tě, dříve, než jsi vyšel z lůna, posvětil jsem tě...“ (více: Jer 1; 5)

Slyšeli jste, že bylo řečeno: 'Nezabiješ! Kdo by zabil, bude vydán soudu. Já však vám pravím, že již ten, kdo se hněvá na svého bratra, bude vydán soudu...' (více: Mt 5; 21-22)

K ZAMYŠLENÍ...

Važme si života.

Děkujeme za ten velký a vzácný dar, který jsme dostali.
Chraňme si svůj život a dotáhneme ho až do úspěšného konce.

Náš život je věčný.

Pane, děkuji Ti za dar života
a za to, že jsi poslal svého Syna, aby pro nás získal život věčný.
Dej, ať dokážu přijímat a mít rád/a sám/sama sebe a lidi kolem mě.
Pomoz mi, abych svůj život něžil/a sám/sama pro sebe,
ale dokázal/a se obětovat pro druhé. Amen.

